

**Hodnotiaca správa o plnení Protikorupčného programu
Slovenského metrologického ústavu**

jún 2023

1. Úvod

Slovenský metrologický ústav (ďalej len „SMÚ“ alebo „ústav“) vypracoval Protikorupčný program Slovenského metrologického ústavu (ďalej len „PKP SMÚ“) v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023 (ďalej „Protikorupčná politika SR“). PKP SMÚ bol schválený 18. decembra 2019 a zverejnený na webovom sídle ústavu.¹

Protikorupčný program nadväzuje na schválenú Protikorupčnú politiku SR zohľadňuje pracovné skúsenosti zamestnancov jednotlivých útvarov SMÚ o korupčných rizikách.

Adresátmi tohto PKP sú zamestnanci SMÚ a spolupracujúce organizácie. Jeho účelom je poskytnúť súbor konkrétnych krokov na predchádzanie korupcii najmä prostredníctvom riadenia korupčných rizík a znižovaním priestoru na ich vznik a existenciu. PKP ústavu je zverejnený na webovej stránke SMÚ na adrese <http://www.smu.sk/>.

2. Proces riadenia korupčných rizík

Riadenie korupčných rizík je súčasťou riadenia rizík ústavu v zmysle certifikovaného systému kvality podľa normy ISO 9001².

Riadenie rizík, vrátane korupčných, patrí do pôsobnosti vedúcich zamestnancov ústavu a zamestnancov na všetkých stupňoch riadenia, ktorí identifikujú existujúce riziká, mapujú a hodnotia stupeň ich významnosti, prijímajú adekvátne opatrenia na eliminovanie príčin vzniku rizika alebo zmiernenie výskytu alebo následku rizika. Výsledkom procesu je aktualizovanie vstupov do katalógu rizík. Katalóg rizík sa pravidelne, minimálne jedenkrát ročne, prehodnotí s cieľom stanoviť dodatočné postupy na elimináciu rizík, prípadne identifikovať nové riziká.

Aktualizáciu katalógu rizík je pritom možné vykonať aj v priebehu kalendárneho roka, ak niektorý organizačný útvar úradu identifikuje nové riziká (aj korupčné riziká), alebo ak niektoré z doteraz identifikovaných rizík bolo eliminované, resp. zmenil sa stupeň jeho významnosti. Na ústave doteraz nebolo identifikované žiadne korupčné riziko, ku ktorému by neboli prijaté zodpovedajúce opatrenia na jeho zmiernenie, príp. eliminovanie.

¹ <https://www.smu.sk/protikorupcny-program/>

² ISO 9001:2015 Systémy manažérstva kvality. Požiadavky

3. Vyhodnotenie plnenia protikorupčných opatrení

Korupčné riziko č. 1: Riziko ohrozenia SMÚ v dôsledku uzatvárania nevýhodných zmluvných vzťahov a zvyhodňovania druhej strany v neprospech SMÚ.

Protikorupčné opatrenie č. 1	Zmenšovanie priestoru a príležitostí pre korupciu identifikovaním možných korupčných rizík pri uzatváraní zmluvných vzťahov.
Cieľ protikorupčného opatrenia	Zníženie stupňa významnosti rizika zadefinovaného v katalógu rizík v procese uzatvárania zmluvných vzťahov.
Formulácia protikorupčného Opatrenia	Posúdenie dôveryhodnosti zmluvného partnera na všetky uzatvárané zmluvné vzťahy so stupňom významnosti rizika vyšším ako nízkym.
Zodpovednosť za vykonanie opatrenia	generálny riaditeľ ústavu, námestník generálneho riaditeľa, riaditelia odborov, vedúci oddelení a útvarov.
Merateľný ukazovateľ úspechu vzhľadom na cieľ	Zníženie stupňa pravdepodobnosti výskytu rizika minimálne o 1 stupeň.
Obdobie vykonávania opatrenia	Priebežná realizácia s vyhodnotením jedenkrát ročne.
Opis rizík vyplývajúcich z nevykonania opatrenia	Zvýšenie stupňa významnosti rizika a ohrozenie SMÚ v oblasti zmluvných vzťahov.
Návrh nápravného opatrenia	Opätovné preškolenie zodpovedných zamestnancov v súvislosti so zavedenými protikorupčnými pravidlami.

Plnenie Protikorupčného opatrenia č. 1

Náležité posudzovanie dôveryhodnosti vo vzťahu k partnerom vecného vzťahu (zmluvného vzťahu) vykonávame už pri procese výberu zmluvného partnera (verejné obstarávanie), ktorý realizujeme dôsledne v súlade s ustanoveniami zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a organizačnej smernice OS-21 (Verejné obstarávanie). Do uvedeného procesu verejného obstarávania sú zapojení viacerí zamestnanci (nikdy nie len jeden zamestnanec) – v jednotlivých krokoch prípravy, realizácie aj schvaľovania výsledkov.

Dôsledná kontrola „štyroch očí“ pre všetky relevantné procesné kroky, ktoré budú potvrdené a overené z hľadiska potrebného rozsahu – od požiadavky na obstarávanie až po samotné vystavenie objednávky (kontrola ceny a celkových podmienok, ako aj posúdenie relevantnosti a dôveryhodnosti dodávateľa) je vykonávaný viacerými osobami a takto sa minimalizuje priestor pre korupčné riziko.

Korupčné riziko č. 2: Riziko ohrozenia dobrého mena SMÚ možným korupčným správaním zamestnancov.

Protikorupčné opatrenie č. 2	Zvyšovanie protikorupčného povedomia a aktivizovanie protikorupčného správania zamestnancov SMÚ.
Cieľ protikorupčného opatrenia	Zavedenie protikorupčných pravidiel a etickej kultúry v SMÚ a zvýšenie jeho kreditu v očiach verejnosti.
Formulácia protikorupčného opatrenia	Zvyšovanie protikorupčného povedomia zamestnancov prostredníctvom protikorupčného vzdelávania.
Zodpovednosť za vykonanie opatrenia	generálny riaditeľ SMÚ, námestník generálneho riaditeľa, riaditelia odborov, vedúci oddelení a útvarov
Merateľný ukazovateľ úspechu vzhľadom na cieľ	100 % preškolených zamestnancov.
Obdobie vykonávania opatrenia	Priebežná realizácia s vyhodnotením jedenkrát ročne.
Opis rizík vyplývajúcich z nevykonania opatrenia	Korupčné správanie zamestnancov.
Návrh nápravného opatrenia	Vyvodenie osobnej zodpovednosti a vykonanie primeraných disciplinárnych opatrení v prípade porušenia protikorupčných pravidiel.

Plnenie Protikorupčného opatrenia č. 2

Schválený plán vzdelávania zamestnancov SMÚ na rok 2023 zahŕňa aj vstupné školenie nových zamestnancov zamerané na protikorupčné správanie – Protikorupčný vzdelávací program SMÚ. Každý zamestnanec ústavu je povinný zúčastniť sa daného školenia do 15 dní po nástupe.

Korupčné riziko č. 3: Výber vopred dohodnutého dodávateľa zákazky za „odmenu“ v procese verejného obstarávania.

Protikorupčné opatrenie č. 3	Udržiavanie plne transparentného a nediskriminačného procesu verejného obstarávania z dôvodu zabezpečenia vhodných dodávateľov, ktorí budú spĺňať všetky zadané požiadavky.
Cieľ protikorupčného opatrenia	Eliminovanie potenciálneho korupčného správania v procese verejného obstarávania a zachovávanie transparentnosti a nediskriminácie pri výberových konaniach.
Formulácia protikorupčného opatrenia	Dôsledné dodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní, interných riadiacich aktov, zverejňovanie faktúr a objednávok na web stránke ústavu, zverejňovanie zmlúv v CRZ.
Zodpovednosť za vykonanie opatrenia	generálny riaditeľ, námestník generálneho riaditeľa, riaditelia odborov, vedúci oddelení a útvarov a zamestnanec ústavu zodpovedný za oblasť verejného obstarávania
Merateľný ukazovateľ úspechu vzhľadom na cieľ	Počet oprávnených námietok: 0
Obdobie vykonávania opatrenia	Priebežná realizácia s vyhodnotením jedenkrát ročne.
Opis rizík vyplývajúcich z nevykonania opatrenia	Výber nevhodného dodávateľa.
Návrh nápravného opatrenia	Vykonanie interného auditu zameraného na dodržiavanie pravidiel verejného obstarávania.

Plnenie Protikorupčného opatrenia č. 3

Náležité posudzovanie dôveryhodnosti sa v SMÚ vykonáva vo vzťahu k partnerom vecného vzťahu (zmluvného vzťahu) už v procese verejného obstarávania v súlade so zákonom o VO.

Ústav má v rámci svojho systému manažérstva kvality zavedenú samostatnú smernicu o verejnom obstarávaní (OS-21), ktorá upravuje postup pri procese verejného obstarávania a určuje kompetencie a povinnosti zamestnancov ústavu pri realizácii procesu verejného obstarávania, pri zadávaní zákaziek na dodanie tovaru, poskytnutie služieb,

uskutočnenie stavebných práce alebo pridelení koncesie. Účelom tejto smernice je zabezpečenie jednotného postupu v oblasti prípravy, koordinácie a realizácie verejného obstarávania v podmienkach SMÚ viacerými zamestnancami tak, aby nedochádzalo k možnosti vzniku korupčného správania sa. Takýto postup zabezpečuje udržiavanie plne transparentného a nediskriminačného procesu verejného obstarávania.

Počas roku 2022 nebola v rámci procesu verejného obstarávania vznesená žiadna námietka zo strany oprávnených osôb na postup pri realizácii verejného obstarávania. Na základe podnetu jedného z uchádzačov, ktorý podal žiadosť o nápravu, bola zrušená súťaž na nákup. Táto žiadosť o nápravu bola vyriešená v súlade so zákonom č.343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní.

Na ústave prebieha hodnotenie dodávateľov prostredníctvom hodnotiaceho dotazníka, ktorý vyplňa prijímateľ tovaru alebo služby. Dotazníky sú vyhodnocované raz ročne a prerokované v rámci preskúmania manažmentom.

Korupčné riziko č. 4: Uprednostňovanie zákazníka, manipulovanie výsledkov.

Protikorupčné opatrenie č. 4	Riziko korupcie v procesoch riadenia zákazky a v procese certifikácie.
Cieľ protikorupčného opatrenia	Minimalizovanie korupčného správania zamestnancov pri uvedených činnostiach.
Formulácia protikorupčného opatrenia	Dôsledné dodržiavanie interných predpisov.
Zodpovednosť za vykonanie opatrenia	generálny riaditeľ, námestník generálneho riaditeľa, riaditelia odborov, vedúci oddelení a útvarov a všetci zamestnanci ústavu
Merateľný ukazovateľ úspechu vzhľadom na cieľ	Zníženie stupňa pravdepodobnosti výskytu rizika minimálne o 1 stupeň.
Obdobie vykonávania opatrenia	Priebežná realizácia s vyhodnotením jedenkrát ročne.
Opis rizík vyplývajúcich z nevykonania opatrenia	Uprednostňovanie niektorých zákazníkov a žiadateľov, manipulácia s výsledkami.
Návrh nápravného opatrenia	Vykonanie mimoriadneho interného auditu zameraného na dodržiavanie určených postupov pri poskytovaní služieb.

Plnenie Protikorupčného opatrenia č. 4

V rámci zavedeného a certifikovaného systému kvality má ústav spracovaný a schválený program interných auditov na kalendárny rok. Tento program zahŕňa aj preverenie poskytovania metrologických služieb v rámci procesu riadenie zákazky ako aj procesu certifikácie. V prípade zistenia nedostatkov je vykonávaná analýza príčin vzniku nedostatku ako aj rozsahu, sú prijímané nápravné opatrenia s určením termínu a osoby zodpovednej za ich realizáciu. Pri nasledujúcom internom audite/ dohľade, je vykonaná kontrola realizácie prijatých nápravných opatrení.

Záver

Táto Hodnotiaca správa o plnení PKP SMÚ bola vypracovaná v súlade s úlohou B.4. uznesenia vlády SR č. 585/2018. Podkladom pre jej vypracovanie boli vykonané opatrenia a údaje za tento i predchádzajúce kalendárne roky, priebežne zhromažďované na úrovni jednotlivých organizačných útvarov ústavu. Na základe vyhodnotenia získaných údajov možno konštatovať, že ústav priebežne plní opatrenia stanovené v PKP SMÚ. Počas sledovaného obdobia nebol zaznamenaný žiadny prípad korupčného správania.